

Uppföljning/ nulägesanalys - VA

Härryda kommun

PM

April 2023

*Projektledare:
Rebecka Äremann
Projektmedarbetare:
Nikolina Djurovic*

Innehållsförteckning

1.	Inledning	03
2.	Nulägesbeskrivning	05

1

Inledning

Inledning

Bakgrund

Enligt SKR:s styrdokument God revisionsred i kommunal verksamhet 2018 påtalas vikten av att följa upp de granskningar revisorerna gjort under året. Genom att regelbundet följa upp genomförda granskningar ges svar på om åtgärder med anledning av revisorernas kritik och rekommendationer har tagits i beaktande. SKR skriver vidare att uppföljningen kan genomföras som en särskild granskningsinsats med skriftlig rapport. Uppföljningen ger också underlag för att bedöma om det finns anledning till förnyad granskning, och blir därmed en grund för riskanalysen inför kommande års revisionsplanering.

Mot bakgrund av detta har kommunens revisorer beslutat att genomföra en uppföljning av de fördjupade granskningar som genomfördes under 2020.

Avgränsning

Denna PM innehåller en uppföljning av

- Granskning av projektstyrning av byggnation av överföringsledning för dricks- spillvatten mellan Landvetter - Hindås mm (kommunstyrelsen)

Sedan granskningen genomfördes har ansvaret för VA-frågor överfört till Härryda Vatten och Avfall AB.

Syfte och revisionsfrågor

Uppföljningen syftar till att ge revisorerna en bild av nuläget inom det tidigare granskade området.

Uppföljningen redovisar en nulägesbeskrivning kopplat till rekommendationerna som lämnades i den tidigare granskningen. På kommande sidor redovisas nuläget för 5 av 6 rekommendationer i den tidigare granskningen. Den 6:e rekommendationen; Säkerställa att det de facto verkligen finns substans i de reduktioner som skett av byggherrekostnaderna (kommunens) i syfte att kompensera ökning av entreprenadkostnaden samt införa rapporteringsrutiner, om sådana saknas, som för projektets fortskridande beskriver hur eventuella entreprenadkostnadsökningar skall hanteras och rapporteras, följs inte upp i denna uppföljning.

Metod

Sammanställande av revisorernas synpunkter och rekommendationer som lämnats i revisionsrapport och tillhörande missivbrev.

Genomgång och granskning av styrelsens yttrande som revisorerna erhållit som svar på granskningen.

Utskick av skriftliga frågor till bolaget samt dialog om dessa.

Dokumentstudier och genomgång av relevanta protokoll, beslut och handlingar samt övrig materialinsamling för att fånga nuläget.

2

Nulägesbeskrivning

Bakgrund

Kommunfullmäktige i Härryda Kommun beslutade 2012 att bygga ett nytt vattenverk och 2019 beslutade kommunfullmäktige att det kommunala vatten- och avloppssystemet (VA) som försörjer Härryda kommun med dricksvatten och avlopp skulle byggas ut och delas upp i fyra etapper. Etapp ett till tre är slutförda.

Projekt för etapp 1, 2 och 3 har genomförts via samverkansformen "partnering" tillsammans med Svevia. Samverkansavtalet träffades med Svevia 2018. Etapp fyra avser byggnation av ett nytt vattenverk i Hindås som upphandlades 2021 där Peab Anläggning är totalentreprenör. Etapp fyra beräknas vara klart 2023.

2020 bildades bolaget Härryda Vatten och Avfall AB och från första januari 2021 gick den operativa verksamheten för vatten och avfall över från kommunens förvaltning till bolag. Det innebär att personal och verksamhetstillgångar övergick till bolaget, en ny styrelse tillträdde samt att en extern VD anställdes.

Säkerställa att inga dubbelbetalningar skett lakttagelser

För att bevaka styrning av de ekonomiska delarna i partneringen infördes det rutiner och regelbundna avstämningsmöten mellan parterna. Exempelvis granskades eventuella dubbelbetalningar genom att entreprenör skickade över dokument med underliggande fakturor till Härryda kommun/Härryda vatten och avfall AB månatligen. Medarbetare från Härryda kommun/Härryda vatten och avfall AB gick därefter igenom listorna och fakturorna för att säkerställa att rätt belopp fakturerats. Vid osäkerhet om fakturerat belopp kontaktades Svevia för att diskutera dessa. Efter genomgång av fakturorna lämnades ett godkännande till Svevia innan fakturering mottogs. Godkännande av fakturor skickades via mail.

Projektet har även bedrivits enligt principen för "öppna böcker" vilket innebar att båda parterna haft full insyn i projektekonomi, kostnadsberäkningar, alternativkalkyler, inköp och uppföljning. Således får båda parterna insyn i projektets verkliga kostnader i projektet.

Som en del av uppföljningen har vi tagit del av ett exempel på en månads underlag för fakturering.

Säkerställa att tillräckliga personella resurser med rätt kompetens tilldelas kommunens projektorganisation

lakttagelser

Det finns en övergripande projektgrupp som leds av projektledare. Det har etablerats en projektorganisation för varje etapp som genomförts. För projektet finns det en framtagen resursplan där det framgår vilka funktioner som ska vara delaktiga i projektet, vilka etapper de tillhör samt under vilken tidsperiod de ska vara verksamma. Vid projektets start var Härryda kommuns personella resurser i partneringorganisationen begränsade men kommunens organisation har vuxit samt förstärkts via konsulter och egen personal.

En styrgrupp skapades med representanter från Härryda kommun och Svevia med det övergripande ansvaret för att de mål som satts uppnås. Utöver det har det varit styrgruppens ansvar att fastställa arbetsmetoder och styrmedel som partneringorganisationen ska arbeta efter. Deras uppdrag var även att bestämma initial organisation samt godkänna organisationsförändringar.

Om det har behövts har det även tagits in konsulter i uppdraget samt att de via styrgruppsmöten lyft om något varit svårt.

Som nämnts tidigare gick personal från kommunens förvaltning över till bolaget under 2021.

Lås riktpiserna till takpriser för löpande räkningsförfarande. Entreprenören, så som det är skrivet i AF-delen, har inte ansvar för att hålla de angivna rörliga riktkostnaderna inom ramen för riktpiserna.

lakttagelser

En samverkansplan togs fram mellan Härryda kommun och Svevia där det framgick att det inför fas 2 skulle tas fram gemensamt överenskomna riktpiser. Arbetet med kalkylerna var att entreprenören tog fram förslag till kalkyl som sedan gick igenom med kommunen och kalkylatorn. Under etapp 2 togs kalkyler fram utefter uppdelning av ledningen per ca 2 km och således gjordes en genomgång av totalt 10 kalkyler tillsammans med entreprenören. Genom detta arbetssätt framhåller intervjuade att kommunen fick möjlighet att påverka och kontrollera riktpiserna som sattes och att de var noggranna i detta arbete då det är svårt att justera dessa i efterhand.

Som en del av uppföljningen har vi tagit del av ett exempel på en kalkyl.

Stärka arbetet kring upphandlingsprocessen för att säkerställa att lagstiftning följs.

lakttagelser

Efter att bolaget Härryda Vatten och Avfall AB bildades 2020 har en instruktion för upphandling tagits fram. Bolaget har möjlighet att ta hjälp av Härryda kommun vid upphandling men vid större specifika upphandlingar brukar bolaget ta in konsulthjälp för den specifika upphandlingen.

Vid upphandling används systemet Tendsign. Medarbetare inom kommunen och bolaget har gått utbildning om hur det systemet fungerar.

Som en del av granskning har vi tagit del av bolagets instruktion för upphandling vid Härryda Vatten och Avfall AB.

Säkerställa ändamålsenliga rutiner och processer för uppföljning av genomförda upphandlingar.

lakttagelser

Uppföljning har genomförts av etapp 1, 2 och 3 där projektmedarbetare från Hällyda Vatten och avfall AB haft möte tillsammans med representanter från Svevia för att gå igenom utfall och vad som fungerat bra och mindre bra under projektets gång.

Under etapp 1- 3 har det skett kontinuerliga avstämningar kring budget och prognoser på varje styrgruppsmöte.

Inför etapp fyra genomfördes det en ny upphandling. Under 2021 bestämdes det att inte upphandla utifrån partneringsamverkan. Entreprenör som vann upphandlingen för etapp fyra var Peab. Då etapp fyra inte är klar är budgetuppföljningen inte färdig.

2023-04-11

Marie Lindblad

Uppdragsledare

Rebecka Äremann

Projektledare